



## Tas jāzina katram

Publicēts: 23.10.2020.

Kāpēc personas dati jāaizsargā?



Daudzām iestādēm un uzņēmumiem ir detalizēta informācija par jums. Personas datu izmantošana sadzīvē notiek ļoti plaši. Piemēram, norādot personas kodu, sniedzot ziņas par pastāvīgo dzīves vietu, reģistrējot automašīnu, atverot norēķinu kontu bankā, maksājot par komunālajiem pakalpojumiem u.c. Problēmas var radīt nepareizi ievadīta vai novecojusi informācija. Kļūdas informācijas ievadīšanā, labošanā, apstrādē vai glabāšanā var novest pie nepareiziem maksājumu aprēķiniem, pabalstu vai kredītu atteikumiem, tās pat var nepelnīti piesaistīt Jums tiesībsargājošo iestāžu uzmanību.

Kā pašam sargāt savus personas datus?



Fizisko personu dati kļūst aizvien vērtīgāki tāpēc pirms kādai organizācijai vai iestādei sniežat informāciju par sevi noskaidrojiet vai visa pieprasītā informācija būs nepieciešama. Varbūt Jums tā nav jāsniedz. Noskaidrojiet kādam mērķim tiks apstrādāti Jūsu dati. Neaizmirstiet, ka Jūsu datus tiešajam mārketingam vai citām līdzīgām darbībām var izmantot tikai ar Jūsu atļauju. Nekautrējieties pieprasīt pārtraukt nevajadzīgu vai nevēlamu personīgi adresēto mārketinga materiālu nosūtīšanu Jums.

Kā es varu uzzināt kādi dati par mani tiek uzkrāti?



Fizisko personu datu aizsardzības likums nosaka tiesības iegūt visu informāciju, kas par Jums savākta jebkurā personas datu apstrādes sistēmā, ja vien šo informāciju izpaust nav aizliegts ar likumu.

Jums ir tiesības pieprasīt, lai Jūsu personas datus papildina vai izlabo, kā arī pārtrauc to apstrādi vai iznīcina tos, ja personas dati ir nepilnīgi, novecojuši, nepatiesi, pretlikumīgi iegūti vai arī tie vairs nav nepieciešami vākšanas mērķim. Ja varat pamatot, ka personas datu apstrādes sistēmā iekļautie personas dati ir nepilnīgi, novecojuši, nepatiesi, pretlikumīgi iegūti vai arī tie vairs nav nepieciešami vākšanas mērķim, sistēmas pārziņa pienākums ir nekavējoties novērst šo nepilnību vai pārkāpumu un par to paziņot personām, kas iepriekš ir saņēmušas Jūsu datus.

Likums nosaka, ka Jums ir tiesības pieprasīt arī šādu informāciju:

- sistēmas pārziņa nosaukums vai vārds un uzvārds, kā arī adrese;
- personas datu apstrādes mērķis, apjoms un veids;
- datums, kad datu subjekta personas datus pēdējo reizi izdarīti labojumi;
- personas datu ieguves avots, ja vien likums neaizliedz šīs ziņas izpaust;
- automatizētās apstrādes sistēmās izmantotās apstrādes metodes, par kuru piemērošanu tiek pieņemti individuāli automatizēti lēmumi.

Pēc Jūsu pieprasījuma sistēmas pārzinis divas reizes gadā bez maksas sniegs visas iepriekš minētās ziņas.

Tāpat Jūs varat iegūt informāciju par tām fiziskajām vai juridiskajām personām, kuras no sistēmas pārziņa ir saņēmušas informāciju par Jums.

Kāda ir Datu valsts inspekcijas loma?



Datu valsts inspekcija rūpējas par fizisku personu datu aizsardzības normu ievērošanu atbilstoši likuma prasībām. Tiek reģistrētas personas datu apstrādes, izskatītas sūdzības, veiktas pārbaudes nelikumīgu personas datu apstrāžu gadījumos. Ja uzskatāt, ka Jūsu personas datu apstrāde notiek nekvalitatīvi vai nelikumīgi un pats nespējat atrisināt šo problēmu, vērsieties Datu valsts inspekcijā.